

Grotii intertexta, Germanicus Caesar, & Aratius: Imò & Iulium Caesarem ejus translationi operam dedisse volunt Priscianus, & Firmicus. Divus Paulus in Declaratione ad Gracos, non Homerum, non Hesiodum, sed Aratium esse auctoritatem, Affor. 17. v. 28, dicens: *ἐν ἀρχῇ γὰρ οὐκ ἦν, ὡς καὶ ἔστιν, ἡ γῆ, ἡ θάλασσα, οὐδὲν τῶν κατὰ τὴν γῆν ὄντων, ἀλλὰ τὸ πρῶτον ἦν ὁ οὐρανός, ὁ οὐρανὸς δὲ ἦν ὁ θεὸς.* In ipso enim vivimus, & sumus: sicut & quidam veterum Poetarum dixerunt; Nam & hujus progenies sumus. In Phenomenis versu 6. hæc verba & γὰρ γαίᾳ ἐσμέν.

leguntur, quæ ab Apollonio ex hoc loco desumpta esse monent Clemens Strom. 1. & 7. atque inde apparet de Deo intelligenda esse, & non de Aëre, ut Germanici Scholasticæ eadem, cum toto illo loco interpretatur. Patres Christiani quoque hujus Poetæ Carmen maximi semper fecere, ejusque testimonio sepius uti sunt. Hæc de Germanico Caesare, & Arato Poëtâ dicere operæ pretium duximus occasione hujus Schematis, quod declarandum aggrederimur.

PLANISPHERII ARATEI ELUCIDATIO.

TERRA. TERRA in medio totius hujus Systematis loco, Fœminini Sexus imagine adumbrata, & in tenebris opacitatem Telluris notantibus sedente, Orbem suum ostendit. Seminudum mulieris Corpus, inferiore parte velo est rectum, exhibente Colorem Phasinum, qui Terræ est proprius, ut Isidorus lib. 18. cap. 41. docet.

LUNA. LUNA duobus bobus insidet: Eam boum bigam habere Fulgentius quoque ait, cujus verba post Anonymum sunt infarsita: Ex aliorum sententiâ binos Equos, unum albo, alterum nigro colore regit: Alii Meclos ipsi adscribunt, ut Festus tradit. In hoc Schemate leguntur sequentia verba partim Circulo ejus adscripta, partim in orbem circumcirca Terram ducta:

LVNA pergit cursum suum diebus 27. & 8. horis. Absis ejus in Tauri parte 4. Ipsa autem Signiferi latitudinem pervagatur, sed omnino eum non excedit.

MERCURIUS. MERCURIUS alatus, Chlamide indutus, & Caduceum manu tenens, cujus Circulo sequentia verba adscripta cernuntur.

MERCURIUS circumit orbem suum diebus 338. attollitur in Capricorno, deprimitur.

VENUS. VENUS cum cupidine & spiculo, cujus Circulus hæc verba legenda exhibet.

Stella VENERIS percurrit Circulum suum diebus 348. qua exurgit in Sagittario, humiliatur in Geminis. Absis ejus in parte Piscium 16. Ipsa à Sole ultra partes 64. in Cancro nunquam elongatur, totamque latitudinem Zodiaci pervagatur; excedit eum binis partibus.

Horum duorum Planetarum Sphæræ Solem pro centro habent, & Veterum Astronomorum opinionem de revolutionibus illorum circa Solem confirmant, eamque non nuper admodum excogitaram arguunt, quod nos etiam in præcedentibus abundè docuimus. Videatur quoque Hugonis Grotii Summi illius Viri Capella, in Astronomia, titulo, quod Tellus non sit Centrum omnibus Planetis, ubi doctissimus Author rationem reddit cur Venus Terræ propior pingatur.

SOL. SOL in medio Sphærarum Mercurii, & Veneris, radiis circa caput ornatus, equos suos secum habet, & in Circulo suo circa Terram circumducto voces sequentes perlegendas ostendit.

SOL peragit Circulum suum in 365. diebus & 6. horis, cujus pars altissima Gemini, humillima Sagittarius est, habet absidem in Arietis parte 33. In media Zodiaci flexuoso tramite means, cujus radii cætera sidera & illustrant, & obscurant, stare atque regredi cogunt, telluremque mortalium.

Ex his verbis, cujus radii cætera sidera & illustrant, & obscurant, stare atque regredi cogunt, facillimo negotio quis perspicere potest opinionem Veterum, quoad operationem radiorum Solis, quibus cætera sidera non solummodo illustrari & obscurari, sed etiam ita regi crediderunt, ut stationibus ac regressionibus suis radiorum Solis ductum ipsa sequi omnino opinati sint. Non igitur Novum, sed Vetus hoc est dogma Solaribus radiis Planetarum Corpora regi tradens, quod hæc verba expresse & clarè innuunt, adeo ut à Tycho & Keplero illud non de novo inventum & excogitatum, sed ex Antiquorum monumentis oblivione sepultis erutum, atque ingeniosis additamentis instauratum, excultum & emendatum esse liquidò constet, sicut hæcenus indicis pluribus antè oculos posuimus.

MARS. MARS armatus, & galeâ cristatâ decoratus, unde illud, Cristatus vertice Mavors, framæam manu continet, acriter ut Sol equos suos penes se habet, cujus Orbita sequentibus verbis notata cernitur.

MARS cursum Circuli sui duobus complet annis, cujus humilitas in Signo Leonis est, humilitas in Aquarii, Absis altissima in Capricorni parte 28. Stationalis in quadrangulo, id est, X C. partibus à Sole distans, in partes Signifera

ri in latitudinem X. spatiat, alticem suo fœtu fecundans.

JUPITER. JUPITER sceptrum, cum quo eum semper pingi solitum Albius testatur, sinistra, & fulmen dextrâ complectens Aquilæ, avi Jovialis semper creditur, insidet, cujus Orbicularem lineam sequens Scriptura circummeat.

Stella JOVIS percurrit annis 12. in mediâ ejus pervagatur latitudinem Zodiaci suas non amplius partes; cujus Circuli pars altissima in Virgine, humillima in piscibus esse videtur. Absis ejus est in Cancro parte 15. Fit Stationaria in Trigono. Latitudines Zodiaci partes suam absidem in Libræ parte viceima tres pererrat. Fit Stationalis in Trigono, id est, partibus 120. à Sole distans.

SATURNUS. SATURNUS manu dextra falcem comprehendit, & sinistra puerum, quem devorat. Albius de Saturno, Saturnus, inquit, primus Deorum supponebatur, & pingebatur, ut homo senex, canus, proluxâ barbâ, curvus, tristis, & pallidus, recto capite, colore glauco. Linea Circularis cursum ejus designans sequentem inscriptionem secum circumducit.

Stella SATURNI peragit Circulum suum annis 30. qui attollitur in Scorpione, deprimitur in Tauri, habet Lunarem.

Hand pauca in his confusa & corrupta videntur, an sculptorum errore, an verò Manuscripti vetustis culpâ, incertum. De Planetis operæ pretium videtur subungere hic elegantissimum illud Germanici Caesaris Fragmentum à Summo illo Viro Hugone Grotio emendatum, & Notis quibus dicti Authoris Phenomena enucleavit, doctissimis pag. 19. insertum.

Vna via est Solis, bisseis lucida signis: Hac rapitur Phæbe, per idem Cythereus Ignis Fertur iter; per idem cristatus vertice Mavors, Mercuriusque celer, regno, caloque verendus Jupiter, ac tristis Saturnus lumine tardus. Omnibus his gemini motus, quorum alter ab ipsis Nascentur, & proprios ostendit sidere nixus, (Tunc Adundum subeunt lento pede) concitus alter Involto rapit, & Cæli circumrotat Orbem. Annua Sol medius designat tempora, Phæbe Menstrua; Namque anno Solem remeare videbis, Moverit unde suos currus per signa volantes. Hoc peragit spatium brevior citiorque orbis Menssem expletur Phæbe contenta diebus. Annuus est Veneris cursus, neque tardior illâ Mercurius: Binos Gradibus perficit orbem.

Fragmentum profectò nitore summo, & elegantia pulcherrimâ admodum illustre, in quo proculdubio cæterorum duorum Planetarum Jovis & Saturni tempora, quæ cursibus suis conficiunt, ut & plura alia, deesse verisimile est.

ZODIACUS. ZODIACUS omnium Circulorum in hoc Schemate extimus est, alternis spectanda exhibens duodecim Signa, & duodecim menses, qui tempus designant, quo Sol in quovis Signo versari solet. In ejus Circulo circumducto hæc verba circumscripta leges.

Circulus Signifer, qui à Græcis ZODIACVS appellatur, habet in Circulo suo partes 365. in latitudine duodecim, per quem Planeta vario motu feruntur, nec aliud habitatur in Terris, quam quod illi subjacet: reliqua Poli squalent; Per quem Sol discurrens dies & annos, tempora, mensisque adjuncta sibi Lunaris cursus ratione conficit, subiectaque Terrarum Climata, partium inclinatione, vel fovet, vel exurit, atque hunc Circulum permeando notissimum sui nominis explicat annum.

In ipsâ Zonâ depictæ imagines, partim Signorum duodecim, partim duodecim Mensium indicia sunt, & in horum

Versus Germanici de Planetis.

Geminus Planetarum Motus.

ZODIACUS.